

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W BYDGOSZCZY

Elektronicznie podpisany przez:
Daniel Jurewicz
dnia 4 lutego 2022 r.

RIO-KA-4010-IV-9/2022

Bydgoszcz, 4 lutego 2022 r.

Pan
Dariusz Fundator
Wójt Gminy Białe Błota

Pan
Jacek Grzywacz
Przewodniczący Rady
Gminy Białe Błota

W załączeniu przesyłam uchwałę Nr IV/22/2022 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 3 lutego 2022 r. w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr RGK.0007.159.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad i trybu postępowania w sprawie udzielania oraz rozliczania dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Daniel Jurewicz
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy

ul. Św. Trójcy 35, 85-224 Bydgoszcz
tel. 52 37 68 210, fax. 52 506 52 23
bydgoszcz@rio.gov.pl

Zespół Zamiejscowy w Toruniu
ul. Szosa Bydgoska 52, 87-100 Toruń
tel. 56 65 77 821, fax 56 65 77 823
torun@bydgoszcz.rio.gov.pl

Zespół Zamiejscowy we Włocławku
ul. Bizeska 6, 87-700 Włocławek
tel. 54 23 04 921, fax 52 23 04 923
wloclawek@bydgoszcz.rio.gov.pl

Uchwała Nr IV/22/2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 3 lutego 2022 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr RGK.0007.159.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad i trybu postępowania w sprawie udzielenia oraz rozliczenia dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w związku z art. 403 ust. 5 ustawy z 27 kwietnia 2011 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr RGK.0007.159.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad i trybu postępowania w sprawie udzielenia oraz rozliczenia dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Uzasadnienie

Rada Gminy Białe Błota podjęła w dniu 28 grudnia 2021 r. uchwałę Nr RGK.0007.159.2021 w sprawie określenia zasad i trybu postępowania w sprawie udzielenia oraz rozliczenia dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 4 stycznia 2022 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 3 lutego 2022 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Mając na uwadze treść art. 15zxx ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 z późn. zm.), w związku z treścią § 4 zarządzenia Nr 4/2020 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 2 kwietnia 2020 r. w sprawie obradowania w zdalnym trybie Kolegium i Składów Orzekających Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, zmienionego zarządzeniem Nr 7/2021 z dnia 27 maja 2021 r., pismem o sygn. RIO-KA-4010-IV-3/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r., Wójt Gminy Białe Błota Dariusz Fundator oraz Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota - Pan Jacek Grzywacz zostali zawiadomieni o terminie posiedzenia Kolegium i poinstruowani o przysługującym prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie w terminie do dnia 1 lutego 2022 r., a także o możliwości zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu.

Pismem znak ROŚ.0006.56.2021 z dnia 31 stycznia 2022 r. Z-ca Wójta odniosła się do kwestii przedstawionych przez Izbę w piśmie zawiadającym o posiedzeniu Kolegium, a ponadto Z-ca Wójta wzięła udział w posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 3 lutego 2022 r.

Kolegium Izby zważyło, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) zasady udzielania dotacji celowej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały.

W badanej uchwale, tj. w załączniku nr 1, organ stanowiący określił zasady udzielania dotacji celowych oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczenia, wypełniając tym samym dyspozycję przepisu art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Dotacja ta ma być przeznaczona na inwestycje związane z wymianą nieekologicznych kotłów c.o. lub kotłów węglowych na ekologiczne urządzenia grzewcze. Zapisy uchwały w zakresie zasad udzielania dotacji zostały określone jednak w sposób wewnętrznie sprzeczny oraz nieprecyzyjny. W § 1 wyżej wskazanego załącznika Rada Gminy określiła, że dofinansowanie polega na jednorazowym zwrocie części kosztów poniesionych na inwestycje ograniczające niską emisję, związane ze zmianą sposobu ogrzewania, tj. wymianą nieekologicznych kotłów c.o. lub kotłów węglowych na ekologiczne urządzenia grzewcze. Zgodnie z ww. przepisem organ stanowiący określił, że warunkiem dofinansowania jest uprzednio dokonany przez podmiot ubiegający się o dotację wydatek na inwestycje wskazane w treści uchwały, a dotacja będzie przekazana w celu zwrotu części kosztów już poniesionych przez wnioskodawcę. Wykładnia gramatyczna powyższego przepisu wskazuje więc, że organ stanowiący określił jako jedną z zasad udzielania dotacji jej refundację, to znaczy że dotacja zostanie wypłacona po dokonaniu przez wnioskodawcę wydatków. Powyższy przepis jest sprzeczny z § 16 wyżej wskazanego załącznika oraz wyjaśnieniami złożonymi przez przedstawiciela jednostki. W ww. § 16 określono, że wypłata kwoty dofinansowania dokonana będzie w terminie 14 dni od zawarcia umowy o udzielenie dotacji oraz że nie będą przyznawane zaliczki na wykonanie zadania (tj. zadania związanego z wymianą urządzeń grzewczych). W złożonych wyjaśnieniach Przedstawiciel jednostki stwierdził ponadto w szczególności, że *„Zamiarem Gminy jest udzielanie dotacji, nie zaś refundacji poniesionych kosztów, tym samym po zawarciu umowy i otrzymaniu środków beneficjent będzie mógł dokonać inwestycji w terminach zgodnych z uchwałą oraz ustaleniami umownymi”*. Analizując treść złożonych wyjaśnień wskazać należy, że nie jest więc zamiarem Gminy refundacja poniesionych przez wnioskodawcę wydatków, a tym bardziej nie jest zamiarem Gminy określenie 14 dni od zawarcia umowy o udzielenie dotacji jako terminu do dokonania przez wnioskodawcę wydatków na inwestycje związane z zakupem ekologicznych urządzeń grzewczych. Zdaniem Kolegium powyższe przepisy tj. § 1 oraz § 16 w powiązaniu ze złożonymi przez Przedstawiciela jednostki wyjaśnieniami są sprzeczne wewnętrznie. Wskazać należy, że powyższa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a normy prawne formułowane w akcie prawa miejscowego, tak jak każdy przepis prawa, muszą być precyzyjne i jednoznaczne, tak żeby nie budziły jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych. Akt prawa miejscowego winien być więc kompletny treściowo, czytelny i zrozumiały. W szczególności wskazać należy, że powyższa uchwała określa w szczególności zasady udzielania dotacji dla podmiotów ubiegających się o dofinansowanie

związane z wymianą urządzeń grzewczych, a nieprecyzyjne zapisy badanej uchwały mogą budzić wątpliwości interpretacyjne wśród wnioskodawców ubiegających się o udzielenie dotacji. Przepisy uchwały nie określiły więc w sposób jednoznaczny zasad udzielenia dotacji, co oznacza że naruszono przepis art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawa ochrony środowiska.

Ponadto Kolegium wskazuje, że w § 11 załącznika nr 1 badanej uchwały organ stanowiący wskazał wykaz dokumentów jakie winien złożyć podmiot ubiegający się o dofinansowanie na mocy badanej uchwały, które winny być złożone pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Kolegium wskazuje, że zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego odpowiedzialności karnej podlega ten kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Warunkiem odpowiedzialności jest ponadto, aby przyjmujący zeznanie uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie. Przepisy te, zgodnie z art. 233 § 2 i § 6 kk stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wnioski składane przez osoby ubiegające się o udzielenie dotacji na podstawie uchwały Nr RGK.0007.159.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad i trybu postępowania w sprawie udzielenia oraz rozliczenia dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska nie są składane w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy. Żaden przepis prawa nie daje organowi uprawnienia do nakładania obowiązku składania oświadczenia zawierającego deklarację świadomości odpowiedzialności karnej określonej w art. 233 Kodeksu karnego, ani do odbierania takich oświadczeń. Rada Gminy Białe Błota nie miała umocowania prawnego do nałożenia obowiązku składania oświadczenia o takiej treści i tym samym naruszyła art. 233 § 1 i § 6 Kodeksu karnego w zw. z art. 403 ust. 5 ustawy z 27 kwietnia 2011 r. Prawo ochrony środowiska.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uznało, że wyżej wskazane naruszenia prawa ma charakter istotny. W związku z powyższym stwierdzenie nieważności tej uchwały należy uznać za zasadne.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji niniejszej uchwały.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz

